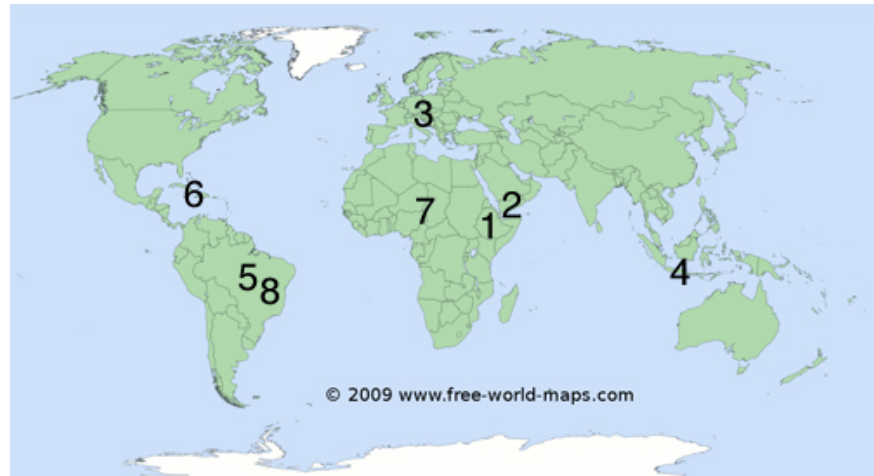

A kávé történetének állomásai

1) A kávécserje Kelet-Afrikából, Etiópia hegyes vidékeiről származik.

2) A kávé rabszolga-kereskedők hozták be a Vörös-tengeren át Arábiába, ahol az ital gyorsan népszerű lett a 13–14. században. A „kawha” nevet is itt kapta. A kávé hamarosan Arábia kedvencévé vált. A legfőbb exportkikötő a jemeni Mokka volt; a kávé innen terjedt el az egész iszlám világban.

3) A kávé a 17. században jutott el Európába Törökországon keresztül. Idővel számos kávéház nyílt az európai nagyvárosokban. A török hódoltság alatt terjedt el Magyarországon is. A „kávé” szót először Zrínyi Miklós költőnk használta 1645-ben. Az első kávéházat Pesten 1714-ben, Budán 1717-ben nyitották meg.

4) Hosszú ideig Etiópia és Jemen volt az egyetlen kávétermesztő. Az európai gyarmati hatalmak azonban gyorsan rájöttek, hogy maguk is termeszthetnek jó pénzért kávé a gyarmatokon. A hollandok például Jáván hoztak létre kávéültetvényeket.

5) Egy portugál diplomata állítólag élete kockáztatása árán csempészett kávé Brazíliába egy csokor virágban a 19. század közepén.

6) A kávécserje a gyarmati hatalmak közvetítésével így módon Jamaicán, a Fülöp-szigeteken és Salvadorban is elterjedt.

7) A 19. században a kávéivás az összes társadalmi osztály körében elterjedt Európában. Egyre nőtt a kávé iránti kereslet. A gyarmatok lakossága azonban ebből szinte semmit nem profitált. Jáván például minden családnak 650 darab kávécserjét kellett ültetnie a hollandok számára, pedig a gazdák inkább rizst termesztettek volna saját használatukra. Ez a gyakorlat éhínséghez vezetett. Ugyanekkor a franciák 30 000 afrikait hurcoltak rabszolgákként a haiti kávéültetvényekre, mivel az őslakosság kényszermunkája nem bizonyult elegendőnek.

8) Még a gyarmati uralom megszűnése sem hozott lényeges változást a kávétermelő országok helyzetébe: mivel folyamatosan alacsony a jövedelmük, még több kávé termesztenek, ezáltal alacsonyabban tartva az árakat. Az árak csak időnként emelkednek egy kicsit, ha a rossz termés miatt alacsonyabb a hozam. Az áringadozások mérséklése céljából a termelő és a fogyasztó országok 1940-ben egy ún. „kávémegállapodást” írtak alá. Ez a kávétermelés mennyiségének szabályozásával a világpiaci árat hivatott stabilizálni. A megállapodást azonban időről időre megszegik. A kávé világpiaci ára ma jelentősen ingadozik, ami különösen a déli országok gazdáit érinti érzékenyen.

Forrás

Misereoru.a. (2003): Kaffee. Material für Bildungsarbeit und Aktionen. Aachen.